

Stanowisko nr 76 /2016
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 8 grudnia 2016 r.

w sprawie „Zasad przyznawania stypendiów rozwojowych doktorantom Interdyscyplinarnych Studiów Doktoranckich Nauk Fizycznych prowadzonych na Wydziale Fizyki, Astronomii i Informatyki” Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu”

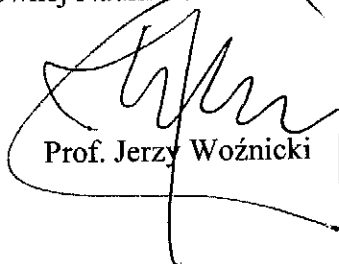
Po rozpatrzeniu, na wniosek Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 15 listopada 2016 r. (pismo DSW.ZSP.6101.12.2016.1.MHB) Zasad przyznawania stypendiów rozwojowych doktorantom Interdyscyplinarnych Studiów Doktoranckich Nauk Fizycznych prowadzonych na Wydziale Fizyki, Astronomii i Informatyki” Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu” (zwanego dalej: Regulaminem), Rada Główna – stosownie do art. 21 ust.1 pkt 39 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 roku Nr 14 poz. 176, z późn. zm.), art. 236 pkt 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164 poz. 1365, z późn. zm.), art. 2 i art. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 2006 roku o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. Nr 46 poz. 328), art. 1 pkt 3) i 5) ustawy z dnia 5 listopada 2009 roku o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 2012 poz. 1553, z późn. zm.) oraz uchwały nr 240/2011 Rady Głównej, **negatywnie** opiniuje zasady Regulaminu, zgłaszając następujące uwagi:

1. Opiniowany Dokument nie zawiera explicite uzasadnienia naukowego charakteru stypendium co jest niezgodne z dyspozycją §2 pkt.1) Uchwały nr 240/2011 Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 września 2016 r. Kwestia ta jest tym istotniejsza, że Wnioskodawca posługuje się w tytule Dokumentu określeniem „stypendium rozwojowe” nie znajdującym odniesienia w art. 21 ust.1 pkt. 39) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych („... inne stypendia naukowe i za wyniki w nauce”).
2. §1 ust 3 i 4 oraz §5 ust. 2 Dokumentu jest niekompletny w kwestii okresu obowiązywania. Postanowienia Dokumentu podlegającego zatwierdzeniu przez ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego nie powinny zawierać przepisów wymagających uzupełnień, w tym przypadku okresu, którego dane regulacje dotyczą. Jeśli intencją Wnioskodawcy jest obowiązywanie postanowienia w jednym roku akademickim to powinno się to jednoznacznie określić. W innym przypadku Rada sugeruje zastosowanie sformułowania „dany rok akademicki”.
3. Wobec tytułu dokumentu określającego podmiot prowadzący studia doktoranckie i beneficjentów stypendiów określonych jako doktoranci ISD NF, §2 ust.1 zawiera niejasny przepis w brzmieniu: „ **Stypendia są finansowane w wewnętrznym trybie konkursowym** ze środków na finansowanie działalności statutowej w zakresie działalności jednostek naukowych uczelni, jednostek naukowych PAN, instytutów badawczych i międzynarodowych instytutów naukowych lub prac rozwojowych [...] **służących rozwojowi młodych naukowców** oraz uczestników studiów doktoranckich”.
4. Kontrowersyjna jest możliwość wykorzystania całości dotacji przeznaczonej na finansowanie działalności statutowej na fundusz stypendialny, o którym mowa w opiniowanych „Zasadach ...”.

5. §3 ust. 3 pkt. 5 wymaga zawarcia we wniosku informacji nt. aktualnie pobieranych stypendiów oraz okresów ich przyznania co nie jest w żadnym stopniu powiązane z kryteriami i procedurą oceny wniosków.
6. Środki z dotacji statutowej można przeznaczać jedynie na stypendia mające charakter stricte naukowy, ponadto jest to także wymóg art. 21 ust. 1 pkt. 39) ustawy o podatku dochodowym w związku z tym wadliwe jest uwzględnianie w kryteriach oceny wniosków osiągnięć, o których mowa §3 ust. 3 pkt. 11 i 12 regulaminu. Osiągnięcia dydaktyczne, organizacyjne, popularyzatorskie oraz oceny z egzaminów nie odnoszą się do działalności naukowej doktoranta, w związku z czym nie powinny stanowić kryterium oceny wniosków.
7. §3 ust. 3 zawiera katalog wymogów, które w odniesieniu do pewnych kategorii wnioskodawców, a w szczególności osób, które dopiero otrzymały decyzję o przyjęciu na studia doktoranckie lub ubiegają się o stypendia kategorii A, nie będą mogły podać niektórych informacji [np. pkt. 3), 5), 6) czy od 8) do 14)].
8. §4 ust.3 pkt. 3) nie określa sposobu ustalania wysokości stypendiów w poszczególnych kategoriach. Ponadto nie jest oczywiste w jaki sposób określana będzie liczba stypendiów w poszczególnych kategoriach A, B i C.
9. §4 ust.3 pkt. 5) określono obowiązek komisji oceny sprawozdań z wykonania zadania badawczego w powiązaniu z rokiem przyznania dotacji a nie otrzymywania stypendium, co jest niezrozumiałe.
10. Niejasna jest redakcja §4 ust.5, chodzi o to, że doktorant powinien zostać poinformowany o wyniku postępowania konkursowego oraz decyzji. Zastosowany zapis w brzmieniu „mogą zostać udostępnione” pozwala na interpretację, iż doktorantowi mogą nie zostać udostępnione te informacje. Ponadto zasada ta jest niespójna z §4 ust. 4.
11. W kontekście rozstrzygnięć określonych w §4 ust. 8 określenie „cofnięte” powinno być zastąpione np. określeniem „wstrzymane”. Ponadto sprecyzowania wymaga kwestia częstotliwości oceny dokonań stypendysty wobec przyjęcia rozwiązania polegającego na braku obowiązku zwrotu stypendium (vide pkt. 9) opinii). Zwyczajnie przyjmuje się możliwość zwolnienia stypendysty z obowiązku spłaty pobranego stypendium w sytuacji gdy jest to uzasadnione okolicznościami a nie co do zasady. Celowym byłoby także nałożenie obowiązku zwrotu pobranego stypendium w przypadku uzyskania go na podstawie nieprawdziwych informacji.
12. Nie określono w ilu kolejnych konkursach wyklucza się udział stypendysty, który nie złożył sprawozdania ani nie wskazano jednoznacznie, że taka sankcja dotyczy także osób, o których mowa w §4 ust.8.
13. Uwagi określone powyżej powinny być odpowiednio odniesione do załączników oznaczonych numerem 1 i 2 do opiniowanych „Zasad ...”.

Stanowisko otrzymuje Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Jerzy Woźnicki